

Dz.U.61.39.202

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 3 sierpnia 1961 r.

w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny.

(Dz. U. z dnia 19 sierpnia 1961 r.)

Na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. nr 11, poz. 62) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zgon i jego przyczynę stwierdza się w karcie zgonu, której treść i sposób wypełniania określają odrębne przepisy.

§ 2. 1. Wystawienie karty zgonu jest obowiązkiem lekarza, który ostatni w okresie 30 dni przed dniem zgonu udzielał choremu świadczeń lekarskich.

2. Jeżeli zwłoki zostały poddane sekcji, lekarz, o którym mowa w ust. 1, przed wystawieniem karty zgonu powinien zapoznać się z protokołem sekcji.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyczyną zgonu było przestępstwo. W takim wypadku kartę zgonu wystawia lekarz, który na zlecenie sądu lub prokuratora dokonał oględzin lub sekcji zwłok.

§ 3. W przypadku gdy nie ma lekarza zobowiązanego do wystawienia karty zgonu w myśl § 2 ust. 1 bądź lekarz taki zamieszkuje w odległości większej niż 4 km od miejsca, w którym znajdują się zwłoki, albo z powodu choroby lub z innych uzasadnionych przyczyn nie może dokonać oględzin zwłok w ciągu 12 godzin od chwili wezwania, kartę zgonu wystawia:

- 1) lekarz, który stwierdził zgon będąc wezwany do nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania,
- 2) lekarz lub starszy felczer albo felczer zatrudniony w przychodni bądź ośrodku zdrowia lub jego placówce terenowej (wiejski, felczerski punkt zdrowia) i sprawujący opiekę zdrowotną nad rejonem, w którym znajdują się zwłoki,
- 3) położna wiejska, jeżeli nastąpił na terenie gromady zgon pozostającego pod jej opieką noworodka przed upływem 7 dni życia, a najbliższa przychodnia lub ośrodek zdrowia jest oddalony o więcej niż 4 km.

§ 4. Niemożność ścisłego ustalenia przyczyny zgonu bądź okoliczność, że do ustalenia przyczyny zgonu konieczne jest przeprowadzenie badań laboratoryjnych, nie może stanowić podstawy do odmowy wystawienia bądź do opóźnienia wystawienia karty zgonu.

§ 5. 1. W gromadzie, na której obszarze karty zgonu nie ma być wystawiane przez osoby określone w § 2 ust. 1 bądź w § 3 ze względu na szczególne trudności komunikacyjne lub z innych uzasadnionych powodów wystawianie tych kart należy do obowiązków pielęgniarki zatrudnionej w wiejskim pielęgniarskim punkcie zdrowia.

2. Pielęgniarki, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do dokonywania oględzin zwłok, a następnie wystawiania kart zgonu, jeżeli odbyły z wynikiem pomyślnym odpowiednie przeszkolenie w zakresie określonym przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej i zostały upoważnione na piśmie przez właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 6. 1. Osoba, do której należy wystawienie karty zgonu, jest obowiązana nie później niż w ciągu 12 godzin od wezwania:

- 1) ustalić tożsamość zwłok i dokonać osobiście ich oględzin,

- 2) przeprowadzić wywiad wśród osób z otoczenia osoby zmarłej w celu ustalenia okoliczności, w których zgon nastąpił,
- 3) zapoznać się z dokumentami dotyczącymi stanu zdrowia danej osoby w okresie poprzedzającym zgon.

2. Jeżeli do wystawienia karty zgonu jest obowiązana osoba nie będąca lekarzem, oględzin zwłok dokonuje się nie wcześniej niż po upływie 12 godzin od chwili zgonu.

§ 7. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że przyczyną śmierci było przestępstwo lub samobójstwo, albo nie można ustalić tożsamości zwłok, należy niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub najbliższy organ Milicji Obywatelskiej, a w razie potrzeby natychmiastowego zabezpieczenia śladów - ponadto sołtysa lub biuro gromadzkiej rady narodowej. W tym przypadku należy powstrzymać się do wystawienia karty zgonu.

tezy z piśmiennictwa

§ 8. 1. Jeżeli brak podejrzeń, że przyczyną zgonu było przestępstwo, wolno ograniczyć się do zwnętrznych oględzin zwłok. Przy oględzinach tych należy zwrócić przede wszystkim uwagę, czy nie zachodzą ślady doznanych urazów ciała albo objawów użycia trucizny żrącej.

2. Jeżeli oględzin nie dokonuje lekarz, do okoliczności przy oględzinach należy wezwać dwie osoby, a następnie z przebiegu oględzin sporządzić protokół, który oprócz osoby dokonującej oględzin podpisują ponadto co najmniej dwie osoby obecne przy oględzinach. Protokół ten, niezwłocznie po jego sporządzeniu, podlega przekazaniu do właściwego do spraw zdrowia organu prezydium powiatowej rady narodowej.

3. Wzór protokołu oględzin zewnętrznych zwłok ustala Minister Zdrowia i Opieki Społecznej.

§ 9. 1. Lekarzowi, starszemu felczerowi, felczerowi, pielęgniarce lub położnej za wykonanie czynności związanych z wystawieniem karty zgonu przysługuje wynagrodzenie ryczałtowe ustalone na podstawie § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1958 r. w sprawie uposażenia lekarzy, lekarzy dentyistów oraz innych pracowników z wyższym wykształceniem zatrudnionych w zakładach społecznych służby zdrowia (Dz. U. Nr 74, poz. 376) bądź § 18 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1958 r. w sprawie uposażeń niektórych pracowników służby zdrowia (Dz. U. Nr 74, poz. 379).

2. Osobom wymienionym w ust. 1 przysługuje ponadto zwrot rzeczywistych kosztów przejazdu, jeżeli zwłoki znajdują się w większej odległości niż 1 km od miejsca zatrudnienia bądź zamieszkania tych osób.

3. Wynagrodzenie określone w ust. 1 nie przysługuje lekarzowi, starszemu felczerowi, felczerowi, pielęgniarce lub położnej za czynności wykonane w czasie godzin zatrudnienia w zakładzie społecznym służby zdrowia, ani też lekarzowi, któremu sąd lub prokurator zlecił dokonanie oględzin lub sekcji zwłok.

4. Wydatki związane z wypłatą wynagrodzeń i zwrotem kosztów przejazdu określonych w ust. 1 i 2 pokrywają właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydiów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.